

"Άλλο του γράμμα τελείωνε με τὸ τετράστιχο:

Στὸν ἀγῶνα τῆς πατρίδας Τῆ χλωρῆ π' ἀποκτὰ δάφνη
ζεῖ ἀρεκτά, ὅποιος πεθαίνει. οὐτ' ὁ χρόνος τὴ μαρταίνει.

Ἡ ἐπιστολὲς αὐτές, καθὼς κ' ἄλλες τοιμηρότερες, δημοσευθεῖ-
σες στὰ 1853, κατέπληξαν τοὺς ἀντιπλόους τοῦ Ἰακωβάτου γιὰ τὴν
τόλημ τους. Ὁ Οὐάρος κ' ἡ Καμαρίλα ἐβλεπαν πὼς με κάθε τρόπο
ἔπρεπε ν' ἀλλάξουν ἀπὸ τὸν ἐπικίνδυνον ἀντίπαλο: Πᾶσιπλασί-
σαν λοιπὸν τὰ βασιανιστήρια καὶ τοὺς περιορισμούς μετρίασαν στὸ ἐ-
λάχιο τὴν τροφὴν του. Τὸν ἀπομόνωσαν τελείως.

Κάτοικοι τῶν Ἀντακθῆρων ποὺ τόλησαν ἀλλῶς νὰ τὸν χωρετή-
σουν, ἀμέσως φυλακίστηκαν. Τοῦ ἀπαγόρευαν κ' αὐτὴ τὴν παραζο-
λοῦσθαι τῆς λειτουργίας τὴν Κυριακὴ καὶ τελευταῖα τὸν ἔκλεισαν μέσα
σ' ἕνα κἀθῆγορο σπήλαιο, ποὺ τὸν χρεώσαν πλημυροῦσε καὶ τὸ νερὸ
τὸν περιέβρεχε δολόληρο. Ἀληθινὴ ἀπήχησι τῆς τραγικῆς τού κατα-
στάσεως ἐκφράζουν οἱ στίχοι ποὺ τότε ἔγραψε καὶ ποὺ κυκλοφόρησαν
εὐρύτατα στὴν Ἑλλάδα καὶ προκάλεσαν ἀσυγκράτητὴ ἀγανάκτηση
ἀνάμεσα στὰ λαϊκὰ στρώματα:

Καὶ τὴν πείνα καὶ τοὺς πόνους περπατῶ πάντα κλεισμένος
ποὺ ὑποφέρω τόσους χρόνους μὲς τῶν βράχων τὰ στενά.
μόν' ἢ θάλασσα κ' οἱ βράχοι Καὶ ἢ κλαίω ἢ στεναίω,
ποὺν' ἔδω πάντα μονάχοι, ἢ με δύναμι φωνάζω,
ν' ἀνηχῶνε θλιερόα, μόν' οἱ βράχοι ἀγροκοῦνε
Συμποφία ποτὲ καμμία ταῖς φωναῖς μου π' ἀνηχῶνε
ἀλλ' ἔρημὰ καὶ μοναξία, μὲς τὴ θάλασσα βουβαῖς!

ΦΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Ἄγαθητό μου «Μπουκέτο»,

Πολλοὶ παρεξενεύτηκαν γιὰτὴν ἀνάμεσα στοὺς
ρῶσοπάτες τῆς Κεφαλλονιάς ἀνέφερα καὶ
τὸν Α. Καροῦσο. Πρέπει νὰ ἐξηγησῶ στοὺς
ἐπικριτὰς μου πὼς δὲν πρόκειται γιὰ τὸ Δη-
μήτριο Καροῦσο, τὸν γνωστὸ Καταχθόνιο, ἔ-
παρο Κεφαλλονιάς καὶ κατοπιν πρόεδρο
τῆς Γερουσίας, ἥρωα τῶν σατανικωτέρων
καλλοποθεύσεων ποὺ ἐμφανεῖται ποτὲ ἀν-
θρώπος. Γι' αὐτὸν ἔγραψαν δολόληρο βιβλί-
ο ὁ Ἡλ. Ἰακωβάτος: («Ἡ Δεκακαλιτία καὶ ὁ
Ἥρωσ αὐτῆς — Κεφαλλονία 1871), ὁ δὲ
Π. Γρατσιάτος ἀφιέρωσεν ἀξιόλογη μελέτη
γιὰ τὴν καταχθονία δράσι του: («Ἡ Ξενο-
κρατία εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ὁ τελευ-
ταῖος πρόεδρος τῆς Γερουσίας»). Αὐτὸν, τέ-
λος, πῆρε ὡς τύπο κ' ὁ Γερ. Μαρκοῦς στὴν
ἀίμιμητὴ πολιτικὴ σάτυρά του: («Ὁ Δέλεκας
καὶ ὁ Σπαρτίνης — Κέρκυρα 1864»). (Σπαρ-
τίνης ἦταν τὸ παρατσούκλι τοῦ Α. Καροῦσου).
Ὁ Α. Καροῦσος ποὺ ἀνέφερα στὰ σημειώμα-
τά μου αὐτὰ, ὑπῆρξε στὴν ἀρχὴ ριζοσπαστι-
κὸς κ' ὡς τέτοιος, μαζὺ μὲ τὸν Πολλάνη, ἔ-
βγαζε τὸν «ΧΩΡΙΚΟ». Συνεργάστηκε μάλι-
στα καὶ μὲ τὸν Ἡλ. Ζερβὸ καὶ τὸν Ἰωσ.
Μουφερράτο. Ὑστερα ὅμως τὰ γύρισε κ' ἔ-
γινε Καταχθόνιος. Δὲν ἔχει συνεπῶς καμμία σχέση οὔτε μὲ τὸν Δημ.
Καροῦσο, οὔτε μὲ τὸν Θεοδ. Καροῦσο, τὸν γυναικίστη καὶ φανατι-
κώτατο ριζοσπάστη. Αὐτὰ γιὰ τοὺς Ἑπισησιολόγους καὶ τοὺς ἄλλους
δῆθεν γνώστας τῶν ἐπισησιακῶν πραγμάτων.

Σχετικῶς δὲ με τὶς πρώτες ἐπισησιακῆς ἐφημερίδες ποὺ κυκλο-
φόρησαν ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐλευθεροτυπία (γιατὶ καὶ γι' αὐτὲς διατυ-
πώθηκαν ἀντιρρήσεις) σημειῶνὰ τὰ ἑξῆς:

Πρῶτὴ πολιτικὴ ἐφημερίδα βγήκε στὴ Ζάκυνθο μὲ τὸν τίτλο
«ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ»: κυκλοφόρησε δὲ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1849. Συντά-
κτες τῆς ὑπῆρξαν ὁ Καλλίνικος κ' ὁ Λουδάρδος.

Δεύτερη βγήκε ἡ «ΠΑΤΡΙΣ» στὴν Κέρκυρα καὶ τὸ πρῶτο τῆς
φύλλο κυκλοφόρησε στίς 15 Ἰανουαρίου 1849. Συντάκτες τῆς ὑπῆρ-
ξαν ὁ φιλόσοφος Β. Ἀρμένης κ' ὁ Ν. Ζαμπέλης, δικηγόρος.

Τρίττος βγήκε ὁ «ΦΙΛΑΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» τοῦ Ἡλ. Ἰακωβάτου
στὴν Κεφαλλονία καὶ κυκλοφόρησε στίς 19 Φεβρουαρίου 1849. Ἡ ἐκ-
δοσί του ὕστερα ἀπὸ τὸ τρίτο φύλλο διεκόπη.

Τετάρτη ἐξεδόθη ἡ «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ», ἐπίσης στὴν Κεφα-
λωνία καὶ τὸ πρῶτο τῆς φύλλο κυκλοφόρησε στίς 8 Ἀπριλίου 1849.
Συντάκτης τῆς ὑπῆρξεν ὁ Ἰωσήφ Μουφερράτος.

Πέμπτη βγήκε ἡ «ΕΝΩΣΙΣ», ἐπίσης στὴν Κε-
φαλλονία τὸ πρῶτο τῆς φύλλο φέρει ἡμερομηνία 16
Ἀπριλίου 1849.

Κατόπιν ἀκολούθησαν πλείστες ἄλλες, τῶν ὁποίων ὁ
ἀριθμὸς εἶνε μεγάλος. Ἐὰν ἀλλοι γνωρίζουν κ' ἄλλες
ἐφημερίδες ποὺ ἐξεδόθησαν προηγουμένως, τοὺς παρα-
καλῶ νὰ με πληροφοροῦσουν. Θὰ τοὺς εἶμαι εὐγνώμων.

Μὲ ἀκραν ὀδύνην
ΦΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΕΚΤ·ΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΠΑΡΩΔΙΕΣ

Ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκλεκτὸς συνεργάτης μας κ. Χ. Α. εἶχε τὴν καλω-
σύνη νὰ μὰς στείλῃ, μὲ τὸ ψευδὸν ὄνομα «Παρανελίου», τὶς παρακάτω παρω-
δίαι, καμωμένες πάνω στὸ στυλ τῶν ποιημάτων διαφόρων ποιητῶν μας. Ἡ
παρωδία αὐτὲς εἶνε πράγματι ἐπιτυχέστατες καὶ τίς δημοσιεύουμε εὐχαρι-
στῶς. Παρόμοιαι παρωδίαι — εὐθὺς μὴ μῆσεις μάλλον — σπάνια γράφονται
στὴν Ἑλλάδα. Παλαιότερα εἶχε παρωδίαι τραγοῦδα τὸ κ. Καστὴ Παλαμὰ
ὁ κ. Γεωργ. Πάπ. Στὴν Εὐρώπη ὅμως τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ποίσεως καλλιερ-
γεῖται πλέον συστηματικὰ καὶ πλέον πετυχημένα. Μοναδικὲς ἔχουν μείνει ἡ
παρωδία τοῦ Πάβ. Ρεμποῦ καὶ τοῦ Μυλλέρ πάνω εἰς τραγοῦδα τῶν μεγαλι-
τέρων ποιητῶν καὶ περὶ γράφων τοῦ κόσμου, μὲ τὸν τίτλο «A la maniere
de...».

ΓΙΑΝΓΚΙΝ

(Ὅπως θὰ τὸ ἔγραφε ὁ κ. Μιχ. Ἀργυρόπουλος)
Νάτη καὶ πάλι ἡ σοκαλοῦ
τοῦ ἐνὸς καὶ τ' ἄλλου ἡ γαβουκλοῦ,
στὸ σαχνισὶ τοῦ γαβγυγιοῦ, σὰν ἀχνιστὸ μπουρέκι
γιαγγίνι ἀνάει μωστικὰ
στοῦ Ἀγγελλῆ τὰ σωτικὰ
ποὺ στέκει, στοῦ καλντιριμοῦ, τὸ καριστὸ ντουρσέκι
— Ἀμάν, ἀμάν ντέρτια καίμοι
κάντε νισάφι μιά στιγμῆ...
Μουζαφες τὰ τζιέτρια μου, σαζιζ γκιζοῦ ναζλοῦ μου.
Μαζὺ σου τρώω μενταβά
τὸν ἀκριβὸ μου τὸ χαβά
κ' ἔγινε γιὰ χατήρι σου, σείρι σουρλουλοῦ
(μου!)

ΣΤΡΑΒΩΔΙΩΡΓΗ ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΟΥ ΤΑΦΟΣ

(Ὅπως θὰ τὸ ἔγραφε ὁ κ. Κ. Καθάφηης)
Εἰς τὸν τρίτον, ἀπὸ τῆς Εἰσόδου, τάφον
κεῖται ὁ Πραγματευτῆς Στραβογεωργῆς,
ποὺ ἐξέλειπεν ὅλους ἀφριδιῶς,
κατόπιν μιάς νυκτὸς ἔρωτικῆς.
Τὶ θεῖα μορφὴ καλλιτεχνικὴ
καὶ τί ὑπέροχος κόμη—ὄλιγον σταχτόχρους...
Ἄγχαλά καὶ ποὺ ὁ εἶρον Μυρτίδης,
τὸν ἔσκωπε πολλὰκις, ὡς μονόφθαλμον.
Πλὴν, εὐθὺς ὡς ἐξέλειπεν
ἡσάθη σοβαρῶς τὴν ἔλλειψιν τῆς ἐπαφῆς
(του,
τὴν λίαν τοιμηρὰς ἡδυπαθείας, ἐπαφῆν.

Σ' ΑΓΑΠΩ... Σ' ΑΓΑΠΩ...

(Ὅπως θὰ τὸ ἔγραφε ἡ κ. Μυρτιώτισσα)
Σ' ἀγατῶ, σ' ἀγατῶ...
Πῶς μποροῦ νὰ στὸ πῶ,
μ' ἕναν ἄλλο σκοποῦ
ποὺ ἡ ψυχὴ σου νὰ νοιώσῃ...
Στὴ θεομῆ μου ἀγκαλιά
σοῦχο πλέξει φωνή,
τὰ χυτὰ μου μαλλιά,
χρυσὸ τάτη ἔχω στρώσει...

ΑΝΕΦΟΚΑΜΜΑ

(Ὅπως θὰ τὸ ἔγραφε ὁ κ. Ι. Γρυπάρης)
Ἄδρασαι ὁ γήλιος καὶ πνιχτὸ τὸ κάμμα ἀφοφροντῶνε
στὴ χλόη στέγνωσε ἡ δροσιά, ἡ διαμαντοσπιθούσα
καὶ στὸ διποκαφοδαριὸ τὸν ἦσιο γλυκαπλῶνε
πυκνασημφυλλόστεφην ἑλνὰ, λαφροδροσοῦσα...

Ο ΠΟΝΟΣ

(Ὅπως θὰ τὸ ἔγραφε ὁ κ. Κωστής Παλαμᾶς)
Κραυγὴ, ραγίστρα, παραγαμῶ
ρέμμα ὀρητικὸ βαρὺ
ὑπόγειου ποταμοῦ,
γχεμοῦ ἀνήλιου βάθος
καὶ στῆς καρδιάς, λεπίδα, τὸν βυθὸ, φαρμακερῆ,
βάρους ἀνίχτο, Ἄθως
ἀπάνω, στὴν ψυχὴ, ποὺ δὲ συντρίβει ὁ χρόνος,
ὁ Πόνος...

ΠΑΡΑΝΕΛΙΟΣ

ΡΟΔΟΠΕΤΑΛΛΑ

Ὁ ἔρωτας εἶνε ζήτημα τύχης. (Ροστάν).
Ὁ πλατωνισμὸς στὸν ἔρωτα εἶνε ὅπως τὸ νερὸ μέσα
στὸ χρᾶσι. (Μυζέ).
Ἡ μεγαλειότερη εὐτυχία εἶνε νὰ μὴν ἔχη γεννηθεῖ κα-
νεῖς. (Σαμεσπᾶν).
Μόνον οἱ ποιητὰ γνωρίζουν ν' ἀγατοῦν καὶ ἰόνον
αὐτὰ ἀισθάνονται τὰ ὑψηλὰ ἀισθήματα. (Σάνδη).

